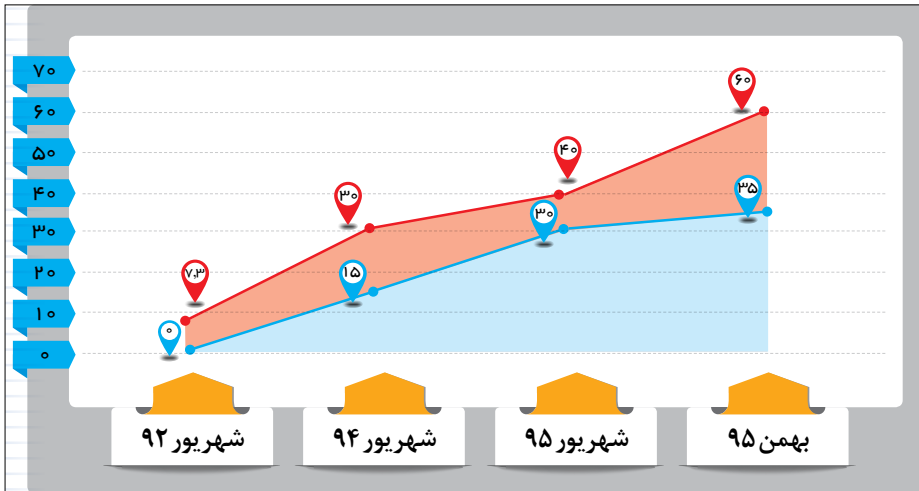

نگاهی به آمارها و گزارش های مختلف

نشان می دهد که وزارت ارتباطات

در سه سال گذشته بیشتر از هر چیز روی توسعه شبکه زیرساخت ارتباطی کشور تمرکز داشته تا بتواند در قدم بعد بخشی از خواسته های اولیه کاربران در کشور را که در رأس آن داشتن اینترنت با کیفیت و بدون اختلال است فراهم کند

شرح جدول نفوذ دسترسی یهن باند ثابت خانگی (در صد خانوار)
ضریب نفوذ دسترسی یهن باند سیار خانگی (در صد جمعیت کشور)

فعالان بخش خصوصی در آن قابل توجه است برنامه های حمایتی و سیاستگذاری های مشخصی برای این بخش در نظر گرفته است. یکی از برنامه های منسجم وزارت ارتباطات در این زمینه برگزاری نشست های دوستانه با فعالان بخش خصوصی ICT است، اما این نشست ها که با هدف تعامل بیشتر وزارت ارتباطات با این بخش برگزار شده به دلیل حاشیه های گوناگونش خروجی مشخصی نداشته است. در این جلسات که با حضور وزیر ارتباطات و معاونان وی برگزار شده سوال ها و خواسته های مختلفی از سوی فعالان بخش خصوصی ICT کشور مطرح شده اما هنوز گزارش مشخصی در خصوص این نشست ها منتشر نشده و معلوم نیست در چندین نشست هم اندیشی بین وزارت ارتباطات و فعالان بخش خصوصی کدام مشکل مطرح شده در این جلسات حل شده است. در واقع در این جلسات بیشتر از آنکه موضوع ها و خواسته های بخش خصوصی از سوی فعالان این بخش پیگیری شود بحث های مختلف در خصوص اینکه چه کسانی از چه بخش هایی به عنوان سخنران و مطرح کننده سوال در پنل های در نظر گرفته شده حضور پیدا کرده اند نکل نشست رابه حاشیه کشانده است. یکی دیگر از بخش هایی که در سه سال اخیر و در زمان وزارت محمود واعظی با رشد قابل توجهی همراه شده است فعالیت شرکت های نوپا یا استارت آپی بوده است، هر چند که فعالیت این بخش نیز به دلیل موانع بخش سنتی بازار بدون مشکل نبوده؛ در سه سال گذشته وزارت ارتباطات برنامه های حمایتی مختلفی مانند ارائه وام و جوده اداره شده، راه اندازی مرکز توانمندسازی برای کسب و کارهای نوپا، تسهیلات ویژه برای شرکت های دانش بنیان و... برای فعالان این حوزه در نظر گرفته است. هر چند که برخی از این سیاست ها مورد انتقاد و اعتراض بسیاری از فعالان و کارشناسان صنعت فاوا ی کشور قرار گرفته است اما تمام این انتقادها اکثر آنها بر این باورند که فعالیت شرکت های استارت آپی در سه سال گذشته و با رویکرد وزارت ارتباطات دولت یازدهم رشد قابل توجهی داشته است. در حال حاضر بسیاری از شرکت های استارت آپی به دلیل خدمات با کیفیت و ارزش قیمت خود به کاربران مورد حمله از سوی سازمان ها و شرکت های سنتی قرار گرفته اند. بسیاری از فعالان استارت آپی تا توقف کار و ممنوع شدن فعالیت نیز پیش رفته اند. کارشناسان فضای استارت آپی معتقدند نبود قانون های مشخص و به روز باعث شده تا هر گونه فعالیت آنها از سوی یک نهاد قدرتمند سنتی با موانع روبه رو شود. بنابراین بسیاری پیشنهاد می کنند تا چند ماه پایانی عمر وزارت ارتباطات دولت یازدهم، بهتر است وزیر ارتباطات تصمیم گیری جدی در خصوص شفاف سازی قانون فعالیت شرکت های استارت آپی در نظر بگیرد. به هر حال دولت تدبیر و امید باید تدبیر بسیار توانمند در جان خسته و زخم خورده حوزه «فاوا» روح تازه ای بدمد و امید می رود توسعه فاوا در کشور به سیر صعودی خود همچنان ادامه دهد.

سرویس های اینترنتی نشده اما حداقل در سه سال گذشته باعث شده که مخالفان و موافقان سیستم فیلترینگ کشور روی هم قرار بگیرند و در خصوص اشکالات آن سخن بگویند.

شبکه ملی اطلاعات یک شبکه پر حاشیه

بعد از گذشت نزدیک به ۱۰ سال از مطرح شدن شبکه ملی اطلاعات با نام های بحث برانگیزی همچون اینترنت ملی، فاز اول این شبکه همزمان با آغاز هفته دولت (سال ۹۵) افتتاح شد. با اینکه جرقه ایجاد این شبکه که در زمان دولت نهم و مدیریت محمود سلیمانی بر وزارت ارتباطات زده شده بود، اما این وزارت ارتباطات دولت یازدهم بود که بارها به خاطر راه اندازی نشدن آن مورد سوال نمایندگان مجلس قرار گرفت؛ تا جایی فشارها بر وزارت ارتباطات برای راه اندازی این شبکه زیاد بود که محمود واعظی، در زمان افتتاح فاز اول این شبکه اعلام کرد «کسانی که در دولت یازدهم بیشترین حمله را در باره ایجاد شبکه ملی اطلاعات به وزارت ارتباطات داشتند، اتفاقاً کسانی بودند که در دولت قبیل مدیریت بودند و در زمان مدیریت خود کوچکترین قدمی برای ایجاد این شبکه برنداشتند اما دولت تدبیر و امید در ابتدای کار، این طرح را در اولویت خود قرار داد.» همچنین در این مراسم وزیر ارتباطات با اشاره به برخی نگرانی های مطرح شده در خصوص این شبکه تأکید کرد که کاربران باید بدانند تبلیغات برخی در مورد محدودیت شبکه ملی اطلاعات صحیح نیست و با این شبکه می توان نسبت به آنچه که قبلاً دریافت می کردید محتوای بیشتر را با سرعت بالاتر و تعرفه پایین تر دریافت کرد. بعد از راه اندازی فاز اول این شبکه مدیران مختلف وزارت ارتباطات در گفت و گوهای خود روی یک حرف پافشاری داشته و آن اینکه با شبکه ملی اطلاعات کاربران با سرعت و کیفیت بالا و در مقابل قیمت مناسب تر به اینترنت دسترسی خواهند داشت و شبکه ملی اطلاعات یک شبکه محدود کننده برای قطع ارتباط کاربران با دنیا و به خطر انداختن امنیت آنها نیست. بزرگترین عامل رشد تولید محتوا در کشور توسعه اینترنت ارزان و با کیفیت است و وزارت ارتباطات امیدوار است با راه اندازی فاز اول شبکه ملی اطلاعات در راستای آن جداسازی ترافیک داخلی از خارجی و کاهش قیمت اینترنت به تولید کنندگان محتوا کمک کند تا محتوای کاربردی و قابل قبولی را در بستر شبکه داخلی کشور در اختیار کاربران ایرانی بگذارد.

حمایت از بخش خصوصی و کار آفرینی

شعار حمایت از بخش خصوصی، از جمله شعارهایی است که دولت های مختلف سعی در دهنده اما اینکه در اجرای این شعار تا چه حد موفق بوده اند کارنامه کاری آنها آن را نشان می دهد. دولت یازدهم نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. برنامه های مختلفی در نظر وزارتخانه های گوناگون کشور برای حمایت از بخش خصوصی در نظر گرفته شده است. وزارت ارتباطات هم به عنوان وزارتخانه ای که حجم

تمام تلاش خود را برای بهبود کیفیت اینترنت کشور به کار بسته اند و نتیجه این تلاش ها هم این است که دیگر کاربران در صفا انتظار برای دریافت یک خط اینترنت قرار ندارند. بر اساس آمارهای اعلام شده مجموع مشترکان اینترنت ثابت و سیار که در سال ۹۲ برابر ۳/۵ میلیون نفر گزارش شده بود حالا به بیش از ۳۸ میلیون نفر رسیده اند. تغییر در پروانه های شرکت های اینترنتی بعد از ۱۰ سال واگذاری پروانه جدید با نام پروانه ارتباطات ثابت (FCP) و شکست انحصار ارائه خدمات نسل سوم تلفن همراه (3G) از جمله دلایل افزایش چندبرابری کاربران اینترنت در سه سال اخیر بوده است، اگر چه از نظر کمی تعداد کاربران اینترنت در سه سال گذشته با افزایش قابل توجهی همراه بوده اما این رشد در بخش کیفی اینترنت با کندی همراه است. محمود واعظی پیوسته و در گفت و گوهای مختلف خود در پاسخ به سوال های خبرنگاران در خصوص اینکه چه زمانی قرار است کیفیت سرویس اینترنت هم بهبود پیدا کند تأکید کرده که باید در این زمینه کمی صبور تر بود چرا که بزودی و با توسعه های زیرساختی که در سه سال اخیر شبکه ارتباطی کشور با آن روبه رو بوده کیفیت اینترنت کاربران بهبود پیدا خواهد کرد.

شکست انحصار نسل سوم تلفن همراه

یکی از برگ های برنده وزارت ارتباطات دولت تدبیر و امید پایان دادن به انحصار چندساله اپراتور سوم در زمینه ارائه تکنولوژی نسل سوم همراه با 3G بود. پس از اینکه این انحصار در سال ۹۳ پایان یافت وزارت ارتباطات در سال ۹۴ اپراتورهای تلفن همراه را ملزم به توسعه زیرساخت های شبکه خود و ارائه سرویس های با کیفیت بر مبنای باند پهن به کاربرانشان کرد. در دو سال اخیر دواپراتور اول و دوم کشور سرمایه گذاری بالایی برای توسعه شبکه خود در راستای ارائه خدمات نسل سوم و چهارم تلفن همراه به کاربران انجام داده اند. در حال حاضر مجموع مشترکان اینترنت 3G و 4G اپراتور اول بر اساس اعلام وزارت ارتباطات نزدیک به ۱۳ میلیون و ۱۱۱ هزار و ۳۲۱ نفر اعلام شده و میزان مشترکان اینترنت 3G و 4G اپراتور دوم نیز ۱۲ میلیون و ۸۰ هزار و ۳۷۵ نفر گزارش شده است و در نهایت اپراتور سوم تلفن همراه نیز تنها یک میلیون و ۹۷۸ هزار و ۹۲۳ مشترک 3G دارد.

بجز ارائه خدمات نسل سوم و چهارم، حالا اپراتورهای همراه به سمت ارائه سرویس TDD-LTE (اینترنت ثابت نسل چهارم) هم رفته اند، برای مثال اپراتور دوم تلفن همراه در تابستان سال جاری شبکه خود را بر اساس این تکنولوژی در مشهد و ۲۴ شهر دیگر به بهره برداری رساند. در بهمن ماه نیز شبکه TDD-LTE شرکت ارتباطات مبین نت در چهار شهر با حضور وزیر ارتباطات افتتاح شد.

جلوگیری از فیلترینگ سرویس های بیشتر

بدون شک سیاست های هوشمندانه محمود واعظی به عنوان وزیر ارتباطات و همچنین حمایت های حسن روحانی به عنوان رئیس جمهوری باعث جلوگیری از فیلترینگ شدن بسیاری از سرویس های اینترنتی مانند تلگرام، واتس آپ، اینستاگرام و... شده که در سه سال گذشته با هر متوسط کارگروه مصادیق مجرمانه یا کمیته فیلترینگ تهدید به فیلترینگ شده اند. داستان فیلترینگ سرویس های اینترنتی در دولت های مختلف به شکل های گوناگون و با راه اندازی طرح های بحث برانگیزی مانند گشت اینترنتی، فیلترینگ هوشمند، فیلترینگ خانواده، VPN ملی و... پیگیری شد. اوج ایجاد محدودیت برای سرویس های اینترنتی هم به شروع به کار دولت های نهم و دهم بازمی گردد. در این دوران شبکه های اجتماعی پر مخاطبی مانند توئیتر و فیس بوک به دستور کمیته فیلترینگ مسدود شدند هم چنین برخی دیگر از سرویس های پر مخاطب و کاربردی مانند جی میل و یاهو نیز در این دوران با فاطمی های کوتاه مدت همراه بودند. با روی کار آمدن حسن روحانی داستان فیلترینگ با توجه به شعارهای انتخاباتی در خصوص دسترسی آزاد کاربران به اطلاعات وارد فاز تازه ای شد. حضور او و برخی وزیرانش در شبکه های اجتماعی فیلتر شده ای مانند توئیتر و فیس بوک امید برای رفع فیلترینگ این سرویس ها را پررنگ کرد اما در نهایت کمیته فیلترینگ آب پاکی را روی دست دولت و کاربران ریخت و اعلام کرد که این سرویس ها رفع فیلتر نخواهند شد.

محمود واعظی هم در برابر انتقاد بسیاری از کاربران در خصوص رفع فیلترینگ نشدن این سرویس ها اعلام کرد دولت یازدهم کمیته تعیین مصادیق است و از آن جا که فیلترینگ شدن برخی شبکه های اجتماعی در دولت گذشته اتفاق افتاد وزارت ارتباطات دولت یازدهم نمی تواند در این زمینه کاری کند، هر چند وزیر ارتباطات نتوانست سرویس های اینترنتی فیلتر شده را رفع فیلتر کند اما در مقابل جلوی فیلترینگ شدن سرویس های اینترنتی دیگر مانند اینستاگرام، تلگرام، واتس آپ و... را گرفت. البته ممانعت وزیر ارتباطات برای محدودیت بیشتر روی سرویس های اینترنتی چندان هم آسان نبوده است چرا که او در یکی از گفت و گوهایش اعلام کرده که دولت برای فیلترینگ شدن برخی سرویس ها تحت فشار زیادی بوده اما تسلیم نشده است. در واقع اگر چه دولت حسن روحانی تا این لحظه موفق به رفع فیلترینگ بعضی از